

Programmabegroting 2021

Hoofdweg 2, 9698 AE Wedde

T (0599) 32 02 20

Dorpsstraat 1, 9551 AB Sellingeren

T (0599) 32 02 20

Leeswijzer

In de negen programma's staan de ambities en activiteiten die we in 2021 willen uitvoeren. Het programmaplan bevat inhoudelijke programma's. Per programma is er een missie en doelstelling opgenomen. Per programma is opgenomen wat we willen bereiken (onze ambities) en wat we daarvoor gaan doen (de activiteiten).

- Wat willen we bereiken? (onze ambities);
- Wat gaan we daarvoor doen? (de activiteiten);

Programma's

1. Veiligheid
2. Openbaar gebied
3. Bedrijvigheid en duurzaamheid
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal domein
7. Milieu en gezondheid
8. Wonen
9. Inwoners en bestuur

Programma 1 Veiligheid

Missie en doelstelling

Een veilige gemeente Westerwolde voor iedereen, nu en in de toekomst. De inwoners, ondernemers en bezoekers van Westerwolde moeten met een veilig gevoel kunnen wonen, werken en recreëren. Wel bestaat er tussen de behoefte aan veiligheid en de onmogelijkheid om veiligheid in absolute zin te garanderen een zeker spanningsveld.

We dragen zorg voor hulpverlening en een crisisorganisatie die continu paraat is om een optimale veiligheid voor en bescherming van mensen, dieren, (culturele erf-)goederen en het milieu te kunnen bieden in situaties van brand, rampen en andere buitengewone omstandigheden. Maar ook in de nafase van een incident of ramp.

In samenwerking met partners in de veiligheidsketen zetten we in op preventie en handhaving. Daarbij is extra aandacht voor het opvangcentrum in Ter Apel met al haar factoren en facetten. Maar ook zetten we in op stimulering van de eigen verantwoordelijkheid door aandacht te vragen voor maatschappelijke waarden en normen. De doelstellingen kunnen als volgt worden omschreven:

- bevorderen van een veilige en leefbare woonomgeving;
- handhaving openbare orde;
- naleving van regelgeving en vergunningsvoorschriften;
- voorbereid zijn op een eventuele crisis of ramp;
- investeren in preventie en communicatie, mede met het oog op zelfredzaamheid.

Naast de landelijke High Impact Crimes en de regionale prioriteiten van de politie worden er door de gemeenteraad lokale prioriteiten vastgesteld. Uitgangspunt is wat lokaal kan, doen we lokaal en wat regionaal beter kan, wordt regionaal gezamenlijk opgepakt.

Foto: 112 Groningen

Programmaonderdeel: Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden - trainen - oefenen, advisering, evaluatie en de organisatie van het lokale team en het regionale Team Bevolkingszorg.
2. Een adequate en effectieve brandweertzorg waarbij aandacht is voor preventie en die snel kan worden ingezet om kwalitatieve hulpverlening te leveren.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1a. Uitvoering van de gemeentelijke taken ter voorbereiding op incidenten, rampen en crises.
- 1b. Het aantal medewerkers voor het regionale Team Bevolkingszorg wordt geleverd.
- 2a. De gemeente Westerwolde beschikt over drie brandweerposten met voldoende vrijwilligers.
- 2b. Zorgdragen voor goede secundaire arbeidsvoorwaarden voor de vrijwillige brandweer
- 2c. Het geven van voorlichting over brandveiligheid

Programmaonderdeel: Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Versterking veiligheidsgevoel van de inwoners en ondernemers.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1a. Een bijdrage leveren aan de veiligheidsprioriteiten 2021.
- 1b. Bij casuïstiek wordt samengewerkt met het Sociaal Domein en het Actiecentrum Veiligheid en Zorg Groningen.
- 1c. Toezicht en handhaving op naleving regelgeving.
- 1d. Er wordt medewerking verleend aan het plan van aanpak van de ketenmariniers.
- 1e. Uitvoering geven aan raadsbesluit van 6 november 2019 inzake het politiebureau Ter Apel en dienstverlening politie cluster Westerwolde.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2019	118	132
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2020	4,5	1,53
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2020	0	0,4

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2020	0,9	1,32
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2019	40,87	44,50
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2019	0	1

Programma 2 Openbaar gebied

Missie en doelstelling

De gemeente Westerwolde is een bijzonder en geografisch robuust gebied. Het 280 km² grote grondgebied vormt een betekenisvol geheel en heeft grote waarde. Om ook in de toekomst optimaal gebruik te kunnen blijven maken van de unieke kwaliteiten van ons gebied, willen we zo efficiënt mogelijk invulling geven aan het beheer en onderhoud van onze openbare ruimte. Binnen de bandbreedte van de beschikbare middelen willen we daarom zoveel mogelijk een planmatige en integrale aanpak. We willen:

- een veilige, schone en duurzame leefomgeving bieden aan de inwoners van onze gemeente;
- de bijzondere en unieke leefomgeving van Westerwolde duurzaam en veilig in stand houden;
- de wegen, openbare verlichting, het wegmeubilair en openbaar gebied op het afgesproken onderhoudsniveau brengen en houden;
- de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid verbeteren.

Het ruimtelijk beleid van Westerwolde is geharmoniseerd in een omgevingsvisie en zal verder worden uitgewerkt in een omgevingsplan zodat een goede balans ontstaat tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit' is het motto.

Wabo

Sinds 1 januari 2018 voeren we zelf de taken op het gebied van Wabo uit. Dit betekent dat we zichtbaar zijn voor de inwoners, korte lijnen hebben met de inwoners en dat we de vergunningen binnen de wettelijke wet- en regelgeving en termijnen afhandelen. Voor toezicht en handhaving zetten we in op goede contacten met

inwoners en bedrijven tijdens de toezichtfase, zodat we alleen noodzakelijk handhavingstrajecten opstarten. De milieutaken zijn bij de Omgevingsdienst Groningen (ODG) ondergebracht.

Doelstellingen:

- Kwalitatief goede vergunningen binnen de gestelde termijnen.
- Dichtbij en zichtbaar zijn voor de inwoners o.a. op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Duurzame groene en veilige leefomgeving.

Op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, werken we nauw samen met de Omgevingsdienst Groningen en met de Veiligheidsregio Groningen.

Beleidsharmonisatie

Vanaf 1 januari 2022 is de Omgevingswet van kracht. Dit betekent dat inwoners digitaal of aan het loket vergunningen kunnen aanvragen. We moeten op die datum klaar zijn om die aanvragen binnen de (nieuwe) gestelde termijn te kunnen afhandelen. Dit stelt vernieuwde eisen aan onze werkwijze, onze systemen en onze informatievoorziening. De prioriteit voor 2021 is de vernieuwingen door te voeren, ervaring op te doen met de nieuwe werkwijze en de samenwerking in de keten vorm te geven.

In samenwerking met het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan (RWLP) zijn we bezig met de aanpak van woningen die in een slechte staat van onderhoud verkeren.

Programmaonderdeel: Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Klaar zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Informatievoorziening, processen en systemen op orde brengen en inhoudelijk aan de slag met het Omgevingsplan.

Programmaonderdeel: Verkeer, wegen en water

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Uitvoeren van het gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP).
2. De gemeente is goed en veilig bereikbaar: er kan door weggebruikers veilig aan het verkeer worden deelgenomen over goed begaanbare wegen en paden.
3. We blijven ons inzetten voor een goede bereikbaarheid van onze gemeente.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. De top 5 van meest gevaarlijke verkeerssituaties oplossen.
2. De wegen met het beschikbare budget zo goed mogelijk onderhouden. Daar waar projecten uitgevoerd worden kijken naar combinatiemogelijkheden.
3. Voortzetten van project Automaatje en Publiek Vervoer. We blijven aandacht vragen voor beter openbaar vervoer bij het OV-Bureau.

Programmaonderdeel: Openbaar groen

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Met (groene) voorzieningen een duurzame bijdrage leveren aan de functies wonen, recreatie, natuur, werken en milieu.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Het planmatig beheren en onderhouden van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken (ambities)

2. Behoud en herstel van de kwaliteit van het openbaar gebied waarmee een veilige, schone en duurzame leefomgeving wordt geboden.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

2. Het verder actualiseren van beheerpakketten en het wegwerken van achterstallig onderhoud. Het uitvoering geven aan het onderdeel groen uit de Nota Openbare Ruimte. Het snoeien en inspecteren van zo'n 15.000 bomen en het bestrijden van de eikenprocessierups op zo'n 30 hotspots.

Programmaonderdeel: Openbare ruimte**Wat willen we bereiken (ambities)**

1. Openbare verlichting op een zodanige manier vormgeven, dat inwoners veilig gebruik kunnen maken van de openbare ruimte.
2. Veilige bruggen om een goede infrastructuur te waarborgen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Uitvoering geven aan het beleidsplan openbare verlichting met beheers- en onderhoudsplan.
2. Opstellen van een beleidsplan met beheers- en onderhoudsplan voor 136 bruggen. Uitvoering geven aan het beleidsplan.

Programma 3 Bedrijvigheid en duurzaamheid

Missie en doelstelling

In deze tijd van schaalvergroting en veralgemenisering vinden wij het belangrijk om in ons fjnscalige gebied de lokale identiteit te bewaken, te versterken en verder uit te dragen. Met Cittaslow laten wij zien dat wij een gemeenschap zijn waarin wij het verleden delen en gezamenlijk de verantwoording nemen voor het heden en de toekomst. Hierbij stellen wij de kwaliteit van leven voorop.

Vanuit deze basis zetten wij ons in voor een duurzame samenleving in Westerwolde, ondersteund door een gezonde arbeidsmarkt en een sterk economisch klimaat.

Een inspanning in de marketing moet zorgen voor een grotere toeloop van toeristen in ons gebied. Een nog betere samenwerking tussen ondernemers en meer bezoekers aan ons gebied moeten er voor zorgen dat het toerisme een grotere bijdrage gaat leveren aan de lokale economie.

Programmaonderdeel: Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Een sterke economie creëren, wat zorgt voor banen, kansen biedt aan ondernemers en welvaart genereert voor de inwoners.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1a. Bereikbaar en zichtbaar zijn voor de ondernemers én ondernemers (vooral ook starters) actief ondersteunen.
- 1b. De detailhandel versterken door de maatregelen uit het uitvoeringsplan van de 'Detailhandelsvisie' op te pakken.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1c. De samenwerking tussen onderwijs- en kennisinstellingen en ondernemers aanjagen, onder andere via innovatiewerkplaatsen en gebieds-coöperaties.
- 1d. Nauwe afstemming met de accountmanagers van Afeer.
- 1e. Innovatie in de agrarische sector aanjagen, onder andere via de Agenda voor de Veenkoloniën, LTO en door innovatieve projecten te ondersteunen.
- 1f. Regelmatig bedrijfsbezoeken afleggen vanuit het college en vanuit de EZ-ambtenaren.

Programmaonderdeel: Economische promotie

Wat willen we bereiken (ambities)

- 1. Cittaslow doorontwikkelen.
- 2. Profileren van de gemeente als interessant vestigingsgebied voor bedrijven.
- 3. Een toename van de uitgaven van toeristen in Westerwolde.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1a. De bekendheid en de mogelijkheden van Cittaslow onder inwoners en collega's vergroten door o.a. meetings, voorlichting en initiatieven stimuleren vanuit inwoners Westerwolde.
- 1b. Cittaslow inzetten als "unique selling point" voor het gebied Westerwolde, zowel voor recreatie en toerisme als voor de economie in Westerwolde.
- 1c. Samenwerking tussen Westerwoldse deelnemers versterken. Nauwere samenwerking zoeken met andere Cittaslow gebieden (waaronder Borger-Odoorn) door gezamenlijke activiteiten op te zetten en good practices uit te wisselen.
- 2 a. Vermarkten van bedrijfsterreinen;
- 2 b. Profileren van onze gemeente, o.a. op beurzen en evenementen.
- 2 c. Uitvoering geven aan de 'Detailhandelsvisie' Westerwolde
- 3 a. In gezamenlijkheid met SPW werken aan de transitie van SPW naar een professionele marketingorganisatie
- 3 b. Ondersteuning aan SPW nieuwe stijl om meer bezoekers te trekken.

Wat willen we bereiken (ambities)

4. Goed functionerende bedrijventerreinen.
5. Westerwolde verduurzamen door CO2 reductie te bevorderen, energie te besparen, duurzame energie op te wekken en circulariteit te bevorderen.

In de Visie Westerwolde Samen Verduurzamen zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- In 2030 is de uitstoot van broeikasgassen minimaal 49% lager ten opzichte van 1990;
- In 2035 is Westerwolde geheel energieneutraal;
- In 2035 is Westerwolde voor de helft circulair en in 2050 helemaal.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 3 c. Onderlinge samenwerking tussen (recreatie)ondernemers faciliteren
- 4a. Ondernemers ondersteunen bij hun plannen voor het opwaarderen en collectief verduurzamen van bedrijventerreinen.
- 4b. Samen met parkmanagement deelnemen aan de jaarlijkse schouw van bedrijventerrein 't Heem in Ter Apel.
5. Om de ambitie te realiseren is er in 2019 een Uitvoeringsprogramma vastgesteld. Deze wordt uitgevoerd in 2019, 2020 en in 2021.

In 2021 worden de volgende activiteiten uitgevoerd:
 - a. Verder ontwikkelen Regionale energiestrategie Groningen
 - b. Verder uitrollen plan Oost-Groningen bespaart energie
 - c. Ontwikkelen warmtetransitievisie met bijbehorende wijkuitvoeringsplannen
 - d. Verder uitrollen Aanjaagbudget duurzame initiatieven (ABDI)
 - e. Proces en maatwerk ondersteuning voor zonnepark initiatieven
 - f. Zorgdragen voor participatie bij zonneparken
 - g. Energietool Westerwolde

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Funciemenging	%	2019	42,5	53,2
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2019	117,1	129,6

Programma 4 Onderwijs

Missie en doelstelling

Onderwijs is belangrijk en de basis voor de toekomst. De jeugd van Westerwolde krijgt optimale ontwikkelingskansen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Daarom willen we inzetten op een stevige verankering van kwaliteit in het onderwijs. De gemeente Westerwolde kent een goede onderwijsstructuur met voldoende, goed verspreide basisscholen. In samenwerking met de schoolbesturen en de peuteropvangaanbieders biedt de gemeente Westerwolde een groot aantal (onderwijs)voorzieningen, variërend van peuteropvang tot en met voortgezet onderwijs. Basisonderwijs en peuteropvang zijn overal in de gemeente dicht bij huis beschikbaar.

Het openbaar onderwijs (uit de voormalige gemeente Vlagtwedde) blijft in de komende bestuursperiode integraal bestuurd vanuit de gemeente.

Programmaonderdeel: Openbaar basisonderwijs

Wat willen we bereiken (ambities)

Onderwijskwaliteit

1. Wij blijven de onderwijskwaliteit op de openbare basisscholen verder versterken.

Passend onderwijs

2. Elke leerling wordt optimaal ondersteund in zijn ontwikkelingsproces van kleuter naar tiener en gestimuleerd om zijn talenten (brede vorming) te ontwikkelen.

Programmaonderdeel: Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Wij willen binnen de gemeente voldoende basisscholen behouden, met een goede spreiding over de gehele gemeente. Wij willen dat ook de voorschoolse voorzieningen dicht bij de ouders en peuters beschikbaar zijn.
2. Wij willen onze scholen voor voortgezet onderwijs behouden.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Voor de scholen die rechtstreeks onder gemeentelijke aansturing vallen ondernemen wij de volgende acties:
 - Functiebouwhuis herijken waarbinnen nieuwe functies komen (o.a. leraarondersteuner) die de onderwijskwaliteit kunnen versterken.
 - Scholing van personeel afstemmen op de kwaliteitsontwikkeling van elke school.
 - Actualiseren, implementeren en borgen van de kwaliteitsdocumenten.
 - Uitwerken vastgesteld strategisch beleidsplan.

2. Wij gaan de middelen van het samenwerkingsverband effectief en efficiënt inzetten.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Er is een het integraal huisvestingsplan onderwijs opgesteld, waarin de ontwikkeling van het aantal leerlingen, de leerlingstromen, de verduurzaming van de schoolgebouwen en de budgettaire gevolgen voor de onderwijshuisvesting inzichtelijk zijn gemaakt. We gaan een start maken met de uitvoering van dit IHP.
- 2 a. Voor de uitvoering van het huisvestingsplan RSG zijn per fase budgetten beschikbaar. We zijn geen bouw heer maar als gemeente sturen we op proces en budget.
- 2 b. We zien toe op de duurzaamheid investeringen die de school doet in de vorm van zonnepanelen.

Programmaonderdeel: Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Centraal in het lokaal onderwijsbeleid staat de samenhang van peuteropvang, voor- en vroegschoolse educatie en onderwijs achterstandenbeleid. Wij vinden het van groot belang dat alle peuters gebruik maken van de peuteropvang om zo een goede start op de basisschool te maken.
2. Wij hebben de ambitie dat geen kind zonder zwemdiploma van school gaat.
3. De formatie logopedie is zodanig uitgebreid dat zowel screening als behandeling in het kader van schoollogopedie op alle scholen in de gemeente uitgevoerd kan worden.
4. Wij willen samen met de scholen de kinderen goed bewegingsonderwijs bieden, zodat de basis voor een gezonde en actieve leefstijl wordt gelegd.
Daartoe willen we het door de gemeente gefinancierde deel van het bewegingsonderwijs harmoniseren.
5. Wij willen de bibliotheeklocaties in stand houden en een kwalitatief hoog niveau van activiteiten in de bibliotheken en op de scholen laten uitvoeren. Deze activiteiten zijn een belangrijke pijler in de ontwikkeling en vorming van onze jeugd.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Wij zetten middelen in voor het handhaven van de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen en op financiële toegankelijkheid voor alle ouders, ook in de kleine kernen. We doen dit in samenwerking en afstemming met de peuteropvang en de basisscholen.
2. We blijven samen met het onderwijs ouders stimuleren hun kinderen bijtijds op zwemles te doen. Daarnaast gaan we samen met het onderwijs een plan uitwerken om de ouders van het beperkte aantal kinderen uit de bovenbouw van het onderwijs dat niet over een zwemdiploma beschikt, te stimuleren hun kind wel zwemvaardig te maken.
3. Wij hebben de inzet logopedie geharmoniseerd. Wij voeren de wettelijk verplichte preventieve logopedie uit op alle basisscholen en in de peuteropvang. We blijven de inzet van curatieve logopedie op de scholen goed volgen, zodat alle kinderen die logopedie nodig hebben, deze ook krijgen.
4. We zetten in op het proces van harmonisatie door een inventarisatie te maken van de huidige inzet van mens en middelen. Op basis van het plan van aanpak gaan wij met het onderwijs in gesprek om te komen tot eenduidige afspraken met daarbij een structurele financieringswijze.
5. De bibliotheek is een belangrijke maatschappelijke en educatieve voorziening. Wij blijven inhoudelijk en financieel sturen op hoogwaardige inzet vanuit de bibliotheek in de peuteropvang en het onderwijs. Vanaf 2021 wordt een bezuiniging doorgevoerd, waarbij het onze inzet is het aanbod binnen de peuteropvang en het onderwijs op peil te houden.

Wat willen we bereiken (ambities)

6. Ook muziekonderwijs en cultuureducatie zijn belangrijke pijlers in de ontwikkeling van onze jeugd. Wij organiseren een goed aanbod op de scholen, in afstemming met de scholen.
7. Het Cittaslow-keurmerk is binnen het onderwijs een vast terugkerend thema.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

6. De afspraken over cultuureducatie en de afspraken over muziekonderwijs met Kunstencentrum De Klinker (Winschoten) en Kunstenschool ZG (Stadskanaal) zijn vastgelegd in een meerjarenplan. Vanaf 2021 wordt een bezuiniging doorgevoerd, waarbij het onze inzet is het aanbod binnen het onderwijs op peil te houden.
7. We verbinden Cittaslow met duurzaamheid, cultuureducatie en natuur- en milieueducatie en zorgen structureel voor een aanbod op de basisscholen. Dit is gebaseerd op het bestaand aanbod (educatieproject Cittaslow), maar wordt blijvend doorontwikkeld samen met aanbieders en scholen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2018	0,3	1,8
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2018	17	23
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie(vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2018	2,0	NB

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Missie en doelstelling

We zetten ons er voor in dat iedereen, ongeacht leeftijd, financiële situatie of eventuele handicap moet kunnen participeren in sport en bewegen. We stimuleren sport en bewegen als middel om de sociale samenhang, participatie en een gezonde leefstijl te bevorderen. We stimuleren kunst en cultuur. We koesteren ons erfgoed, omdat het onze gemeente uniek maakt. Daardoor valt er veel te beleven en te genieten voor inwoners en bezoekers. Kunst en cultuur zorgen daarnaast voor creatieve vaardigheden en sociale verbondenheid.

Programmaonderdeel: Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken (ambities)

1. We zetten ons er voor in dat iedereen, ongeacht leeftijd, financiële situatie of eventuele handicap moet kunnen participeren in sport en bewegen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Samen met de ondertekenaars en alle betrokken partijen gaan we aan de slag om de opgenomen ideeën in het lokaal sportakkoord, passend binnen het gemeentelijk beleid, tot uitvoering te brengen. We vragen hiervoor een activiteitenbudget aan bij het rijk.
- 1 b. Oppakken van actiepunten uit de Sport- en Bewegvisie zoals opgenomen in het Uitvoeringsplan "Gemeente Westerwolde Beweegt". Er worden activiteiten georganiseerd voor 2-12 jarigen, 12-18 jarigen, senioren en aangepaste sporters. Een nieuwe website "WesterwoldeBeweegt" zal bijdragen aan het gemakkelijker organiseren van alle activiteiten.

Programmaonderdeel: Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Het behouden van de gemeentelijke zwembaden in Sellingen en Ter Apel.
2. Het behouden van het huidige voorzieningenniveau van binnen- en buitensportaccommodaties.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Uitvoering geven aan de politieke besluitvorming rondom het zwembad in Vlagtwedde. De baden in Sellingen en Ter Apel open houden.
- 2 a. Wij borgen de kwaliteit van de accommodaties met het uitvoeren van het onderhoudsplan
- 2 b. Wij maken goede afspraken met de gebruikers om maximaal gebruik te kunnen maken van de accommodaties.

Programmaonderdeel: Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Stimuleren van kunst en cultuur vanwege het belang voor:
 - a) persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling;
 - b) versterking sociale cohesie;
 - c) bevordering van de leefbaarheid;
 - d) versterking van de cultuurtoeristische- en recreatieve sector (economische ontwikkeling).

Onder 'cultuur' vallen alle uitingen op het gebied van erfgoed, beeldende kunst, literatuur, Groninger en Westerwolder taal & cultuur, architectuur, audiovisuele kunst, podiumkunsten, amateurkunst en cultuureducatie.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. De 'Cultuurvisie Gemeente Westerwolde 2017-2020' wordt begin 2021 vervangen door de 'Cultuurnota Gemeente Westerwolde 2021-2025'. Daarin zullen ook de ambities en activiteiten worden omschreven. Lopende dossiers zullen worden voortgezet en vloeiend overgaan in de nieuwe cultuurnota. Ingezet gaat worden op versterking van de kernpunten van het Westerwoldse cultuurbeleid, waaronder erfgoed en landschap (Cittaslow).

Programmaonderdeel: Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken (ambities)

De concrete doelstellingen, uitwerkingen en uitvoeringsplannen worden bij de nieuwe cultuurnota gepresenteerd.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

Het cultuurbeleid zal voor de periode 2021-2025 worden uitgewerkt op basis van de nieuwe cultuurnota (begin 2021).

Programmaonderdeel: Media

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Toekomstgerichte bibliotheekvoorzieningen tegen binnen de begroting passende kosten.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Voor 2021 is er een taakstelling van € 50.000 in de begroting opgenomen. Het huidige aanbod is gebaseerd op de diensten- en productencatalogus Biblionet en omvat activiteiten vanuit de locaties, in de voorschoolse voorzieningen en op de scholen. Bezuiniging op het subsidiebedrag betekent korten op het aantal activiteiten. Onze inzet hierbij is het aanbod binnen de peuteropvang en het onderwijs op peil te houden. We zijn hierover in overleg met Biblionet.

Programmaonderdeel: (openlucht) Recreatie

Wat willen we bereiken (ambities)

Het onderdeel recreatie wordt benoemd in programma 3: bedrijvigheid en duurzaamheid.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Niet-Sporters	%	2016	62,2	48,7

Programma 6 Sociaal domein

Missie en doelstelling

We hebben een aanzet gemaakt voor de start van de integrale dienstverlening binnen het Sociaal Domein. Het betreft dan de dienstverlening met betrekking tot Jeugd, Wmo en Participatie. Hier zal ook de schuldhulpverlening aan worden toegevoegd. We zijn een proces gestart voor de integratie van onze dienstverlening. Leidende principes die uitgangspunt vormen voor de dienstverlening binnen het Sociaal Domein zijn:

- De zorgvraag van de inwoner staat centraal, waarbij de eigen kracht als uitgangspunt geen excuus is om nee te zeggen. We willen hierbij duidelijk zijn.
- We willen laagdrempelig zijn en niet doorschuiven maar aanschuiven. Een vraag kan overal binnenkomen. Integrale dienstverlening staat voorop.
- Regels moeten ondersteunen. Simpel wat simpel kan en vooral niet problematiseren. Uitgaan van mogelijkheden. Beleid volgt op uitvoering.
- We kunnen het niet alleen; integraliteit, samenhang en ketenbenadering zijn van groot belang.
- Hierbij willen wij zoveel mogelijk de basisinfrastructuur die er is kritisch benutten.
- We passen ons gedrag en houding aan op alle bovenstaande punten.

Programmaonderdeel: Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Een verschuiving van geïndiceerde hulp naar preventie tot stand te brengen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. We willen het 'voorliggend veld' sterk, herkenbaar en goed toegankelijk positioneren; Denk daarbij aan extra gezinscoaching en een pilot zorgvuldig ouderschap (voorkomen vechtscheidingen).
- 1 b. Er vindt regulier overleg plaats met de huisartsen in onze gemeenten

Wat willen we bereiken (ambities)

- 1 c. De pilot Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) bij de huisartsen in Ter Apel wordt gecontinueerd) en zo mogelijk uitgebreid naar het gebied midden en noord Westerwolde.
- 1 d. De ondersteuningsroute Jeugd/Onderwijs wordt goed gehanteerd, waardoor de juiste hulp op het juiste moment wordt ingezet en door de juiste organisatie wordt bekostigd.
- 1 e. We continueren de afspraken met de welzijnsinstelling over maatwerkmogelijkheden in het project begeleid wonen.
- 1 f. Wij bieden Algemeen maatschappelijk werk op het COA in Ter Apel.
2. Om zoveel mogelijk een knip in de hulpverlening Jeugd en Wmo te voorkomen, willen we een sluitende aanpak 18- en 18+ realiseren.
- 3 Wij willen de mantelzorgers ontlasten.
- 4 Bevorderen sociale acceptatie lesbische vrouwen, homomannen, biseksuelen, transgenders en mensen met een intersekse conditie (LHBTI).
- 5 Bevorderen sociale acceptatie lesbische vrouwen, homomannen, biseksuelen, transgenders en mensen met een intersekse conditie (LHBTI).*

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 c. De pilot Ondersteuner Jeugd en Gezin (OJG) bij de huisartsen in Ter Apel wordt gecontinueerd) en zo mogelijk uitgebreid naar het gebied midden en noord Westerwolde.
- 1 d. De ondersteuningsroute Jeugd/Onderwijs wordt goed gehanteerd, waardoor de juiste hulp op het juiste moment wordt ingezet en door de juiste organisatie wordt bekostigd.
- 1 e. We continueren de afspraken met de welzijnsinstelling over maatwerkmogelijkheden in het project begeleid wonen.
- 1 f. Wij bieden Algemeen maatschappelijk werk op het COA in Ter Apel.
2. De Consulanten Wmo en Jeugd hebben concrete afspraken, samen met cliënten en zorgaanbieders gemaakt over een soepele overgang van 18- naar 18+.
- 3 a. We gaan maatwerk inzetten om mantelzorgers zoveel mogelijk te ontlasten.
- 3 b. Het beleid voor mensen met dementie maakt onderdeel uit van het beleidskader specifieke doelgroepen.
- 3 c. Wie zijn betrokken bij de provinciale ketenaanpak dementie.
- 3 d. Onze welzijnsinstelling voert activiteiten uit voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
4. Uitvoering startnotitie/stappenplan seksuele en genderdiversiteit. Samen met collega's, betrokken inwoners en het Discriminatiemeldpunt Groningen werken aan sociale acceptatie op terreinen als onderwijs, zorg, sport en gezondheid, maar ook wat betreft veiligheid, participatie en (gemeentelijke) communicatie. Uitvoering van activiteiten met name op de scholen en in de verzorgingshuizen en informatievoorziening naar de doelgroep en naar alle inwoners.
5. Uitvoering startnotitie/stappenplan seksuele en genderdiversiteit. Samen met de interne werkgroep van collega's en externe klankbordgroep van betrokken inwoners werken aan sociale

Wat willen we bereiken (ambities)

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

acceptatie op terreinen als onderwijs, zorg, sport en gezondheid, maar ook wat betreft veiligheid, participatie en (gemeentelijke) communicatie.

Programmaonderdeel: Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Wij willen dat zo weinig mogelijk mensen een beroep hoeven te doen op een inkomensvoorziening.
2. Wij willen uitkomen met het BUIG-budget.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Wij voeren de Participatiewet goed uit met een stevige poortwachtersfunctie om instroom in de uitkering te voorkomen;
- 1 b. Aanvragers van uitkeringen worden goed en duidelijk voorgelicht over de rechten en plichten die verband houden met een inkomensvoorziening
- 2 a. Het toepassen van een streng, maar rechtvaardig, handhavingsbeleid op de naleving van de verplichtingen voor bijstandsgerechtigden, die samenhangen met het verstrekken van een inkomensvoorziening;
- 2 b. Onrechtmatig verstrekte uitkeringen worden teruggevorderd.

Programmaonderdeel: Begeleide participatie

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Iedereen doet mee en is zo zelfredzaam mogelijk. Maatschappelijke participatie van alle inwoners met een lange afstand tot de arbeidsmarkt is gewaarborgd.
2. Niemand zit onnodig thuis. De focus ligt altijd op de mogelijkheden van het individu, wij denken in kansen, niet in belemmeringen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Mensen in een kwetsbare arbeidspositie gaan wij extra ondersteunen;
- 1 b. Er wordt ingezet op projecten die zich ervoor lenen om tijdelijk en/of langdurig werkzoekenden in te schakelen
- 2 a. Cliënten met een zeer lange afstand tot de arbeidsmarkt zijn in beeld en worden regelmatig gesproken over de voortgang.
- 2 b. De tegenprestatie naar vermogen wordt toegepast.
- 2 c. Inwoners die moeite hebben met participeren en/of zich bevinden in een sociaal isolement worden geactiveerd om mee te doen aan de Westerwoldse samenleving.

Wat willen we bereiken (ambities)

3. Wij nemen deel in twee Gemeenschappelijke Regelingen (GR) voor de WSW. Wij willen dat Afeer en Wedeka intensief samenwerken.

Programmaonderdeel: Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Een intensief re-integratie beleid om zoveel mogelijk uitstroom uit de uitkering te realiseren.
2. Inburgeraars zo spoedig mogelijk laten inburgeren en re-integreren.

Programmaonderdeel: Inkomensregelingen (minima)

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Het terugdringen en voorkomen van financiële armoede.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

3. Wij bewaken dat de directies van beide SW-bedrijven de bedrijfsactiviteiten en de leerwerktrajecten op elkaar afstemmen zodat er in de regio een breed en aanvullend aanbod is.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Het intensieve 1-2-3-re-integratiebeleid wordt toegepast, waarbij alle werkzoekenden direct worden ondersteund om weer aan het werk te komen.
- 1 b. Alle cliënten zijn in beeld en worden regelmatig gesproken.
- 1 c. De re-integratie-instrumenten worden efficiënt ingezet. Bij het niet nakomen van verplichtingen worden afstemmingen toegepast..
- 1 d. Monitoring per kwartaal van de prestatieafspraken met Afeer.
- 1 e. Zorgdragen voor een soepele overdracht van onze cliënten naar Afeer en vice versa.
- 2 a. Aanbieden van kwalitatief goede inburgeringslessen;
- 2 b. Actieve begeleiding naar arbeid of scholing door Afeer en de gemeente vanaf het moment van vestiging in onze gemeente

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Verder verstevigen van preventie, vroegsignalering en het bevorderen van financiële redzaamheid van onze inwoners.
- 1 b. Verbinding leggen met (keten)partners en coalities vormen.
- 1 c. Bij kinderarmoede: inzetten op zoveel mogelijk meedoen aan maatschappelijke activiteiten, door inzet van de Participatieregeling, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport & Cultuur, maar ook inzet van het taakveld onderwijs middels voorlichting en educatie.
- 1 d. Om de doelgroep goed te kunnen bereiken,

Wat willen we bereiken (ambities)

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

zetten we intermediairs van (keten) partners, medewerkers welzijn en onze eigen consultants in. Besluiten omtrent de inzet van De VoorzieningenWijzer, in samenwerking met de afdeling Wonen.

Programmaonderdeel: Maatwerkdienst-verlening 18+

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Het terugdringen en voorkomen van - schuldhulpsituaties.
2. Een laagdrempelige, integrale en uniforme gemeentelijke schuldhulpverlening.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Verder verstevigen preventie, vroegsignalering en het bevorderen van financiële redzaamheid van onze inwoners.
- 1 b. Om de doelgroep goed te kunnen bereiken, zetten we medewerkers vanuit welzijn, eigen consultants en onze (keten) partners in.
- 1 c. Inzetten op nazorg via welzijn en daarmee voorkoming van terugvallen in de oude (schuld)situatie.
2. Met het Voorportaal schuldhulpverlening, de GKB en (keten) partners zetten we een mix van ondersteuning en begeleiding in. Gericht op de specifieke (schuld)situatie van onze inwoners.

Programmaonderdeel: Maatwerkvoorzieningen (Wmo en Jeugd)

Wat willen we bereiken (ambities)

1. We maken zoveel mogelijk gebruik van andere financieringsstromen zoals de Wet langdurige zorg (Wlz), Zorg verzekeringswet (Zvw), etc).
2. De eerste stappen in kwaliteitsborging zijn gezet.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Tijdens het onderzoek wordt actief gecheckt op de mogelijkheden van financiering via de Wet langdurige zorg (Wlz) of Zorg verzekeringswet (Zvw), etc).
- 2 a. We hebben integraal afwegingskader opgesteld in de woonvisie Westerwolde. We beoordelen aanvragen van nieuwe zorginitiatieven voor vestiging in onze gemeente aan de hand van dit afwegingskader.
- 2 b. Door een pilot integrale samenwerking tussen Jeugd, Wmo en Participatie te starten, waarbij gebiedsgericht gewerkt zal worden
- 2 c. Wij gaan naar onze inwoners toe op gesprek. Hierbij gaan we gebruik maken van het principe 'omgekeerde toets'

Wat willen we bereiken (ambities)

3. Zorg op maat bieden voor onze kwetsbare burgers. De eerste stappen in kwaliteitsborging zijn gezet.
4. De geïndiceerde zorg voldoet aan de kwaliteitscriteria.

Programmaonderdeel: Geëscaleerde zorg 18- Wat willen we bereiken (ambities)

1. We bieden maatwerk waar nodig en algemene voorziening waar mogelijk.
2. We hebben goed zicht op de cijfers Jeugdhulp
3. We hebben de zorg voor jeugdigen op COA-locaties goed georganiseerd en blijven binnen de daarvoor beschikbare financiële middelen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 3 a. Goede afspraken maken met de centrumgemeente Groningen omtrent de overdracht van de toegang beschermd wonen van centrumgemeente naar onze gemeente.
- 3 b. Uitvoering geven aan de OGGZ/ Wet verplichte GGZ.
- 3 c. We voeren de 12 speerpunten uit het beleidskader specifieke doelgroepen fasegewijs uit in een gebiedsgerichte aanpak
- 4 a. Alert blijven bij toetsing van inschrijving van nieuwe zorgaanbieders door inkoop.
- 4 b. Toezicht blijven houden op kwaliteit en rechtmatigheid middels deskundige toezichthouders

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. We werken integraal binnen Jeugdhulp/ Wmo/ Participatie.
- 1 b. We werken volgens het principe 'omgekeerde toets'.
- 1 c. We bieden hulp zo nabij mogelijk en alleen geïndiceerd waar dit noodzakelijk is.
- 2 a. We zien scherp toe op de noodzakelijkheid van toewijzing van zorg en denken actief mee over goedkopere alternatieven. Dit geldt ook voor verwijzingen door (huis)artsen en Gecertificeerde Instellingen (GI's).
- 2 b. Waar mogelijk zetten we (voorliggend) (groeps)trajecten in.
- 2 c. We hebben een Ondersteuner Jeugd en Gezin bij de huisartsen in Ter Apel (Westerwolde Zuid) gecontinueerd en willen dit i.o.m. de huisartsen z.s.m. uitbreiden naar de andere twee gebieden.
3. Wij ontvangen voor deze nieuwe taak extra middelen uit het Gemeentefonds. We continueren de gezamenlijke werkwijze met alle partijen op het Centrum in Ter Apel met Algemeen Maatschappelijk Werk en Jeugdconsulent AZC.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	2019	466,7	677,1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2018	6	7
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2019	61,3	68,8
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2019	298,4	373,9
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2018	458,4	305,2
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	11,2	10,5
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2019	1,6	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2019	0,3	0,3
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2019	910	630

Programma 7 Milieu en gezondheid

Missie en doelstelling

De gemeente Westerwolde streeft naar het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving en wil een gezonde levensstijl van haar inwoners bevorderen en een substantiële bijdrage leveren aan duurzaamheid. Hierin draagt Milieubeheer bij in de vorm van de bescherming van de leefomgeving, riolering en water, ongediertebestrijding en de VTH-werkzaamheden (die door de Omgevingsdienst Groningen worden uitgevoerd). We geven invulling aan de wettelijke taak om huishoudelijk afval in te zamelen en ter verwerking af te voeren. Dit doen we zo duurzaam mogelijk en met een zo hoog mogelijk percentage hergebruik van grondstoffen. Door te investeren in educatie over zwerfvuil in ons mooie landschap en het bijhouden van de hoeveelheid zwerfvuil, willen we Westerwolde samen met de inwoners schoon houden. Door uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid geven we invulling aan onze taak om de gezondheid van onze inwoners te bevorderen.

Programmaonderdeel: Milieubeheer

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Een duurzame, veilige en zo schoon mogelijke leefomgeving.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Afronden harmonisatie controlefrequentie milieuinrichtingen.
- 1 b. Verdere uitvoering bodemsanering voormalige stortplaats Schaalbergerweg
- 1 c. Het gezamenlijk provinciebrede bodeminformatiesysteem vullen met de benodigde gegevens
- 1 d. Overdracht bodemtaken en archief van provincie naar gemeente in verband met de Omgevingswet

Wat willen we bereiken (ambities)

Programmaonderdeel: Riolering

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Een veilig en schoon watersysteem waarbij het oppervlaktewater schoon is en afvalwater op een verantwoorde wijze wordt afgevoerd en verwerkt.

Programmaonderdeel: Afval

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Behoud van een schone leefomgeving.
2. Op een doelmatige wijze invulling geven aan de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval met een optimale verhouding tussen service, het milieu en de kosten.

Programmaonderdeel: Begraafplaatsen

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Het op een doelmatige wijze beheren van de begraafplaatsen.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 e. Vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieu-inrichtingen door de ODG.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Uitvoering geven aan het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2021-2025.
- 1 b. Met waterschap en regiogemeenten voor uitvoering van de watertaken samenwerken aan het Afvalwaterplan.
- 1 c. Het relinen van een deel van de vrijvervalriolering. Het telematricsysteem vernieuwen en daarmee harmoniseren. Vier hoofdgemalen en honderd minigemalen renoveren.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

1. Voortzetten zwerfvuilproject en Cittaslow-project op scholen. Bekendheid geven aan de projecten, bewoners bewust maken en betrekking bij (zwerf)afval met als gewenst resultaat het voorkomen van zwerfvuil in dorp en natuur. Monitoren van de hoeveelheid zwerfvuil.
2. Het uitvoeren van de maatregelen zoals vastgelegd in een nog vast te stellen gewijzigd grondstoffenplan.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Harmonisatie begraafplaatsenadministratie.
- 1 b. Inventarisatie onderhoudsniveau begraafplaatsen.

Programmaonderdeel: Volksgezondheid

1. Gezondheidsbevordering inwoners.
 - 1 a. We sluiten een nieuwe lokale Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) Westerwolde met de GGD voor de jaren 2021-2022 met de speerpunten: vroegsignalering en toeleiding doelgroep naar VVE, gezinsondersteuning, pesten en autisme (in relatie tot onderwijs).
 - 1 b. We voeren de twaalf speerpunten uit het beleidskader specifieke doelgroepen fasegewijs uit in een gebiedsgerichte aanpak.
 - 1 c. We geven de projecten in onze gemeente uit de tweede fase van Kans voor de Veenkoloniën een structurele inbedding.
 - 1 d. We faciliteren onze lokale coalitie Kansrijke Start/Goede Start en geven daarmee extra ondersteuning aan kwetsbare jonge gezinnen.
 - 1 e. We bieden algemeen maatschappelijk werk aan op het COA in Ter Apel.
2. Samenwerkingsafspraken met de zorgverzekeraar over gezondheidsbevordering en preventie
 - 2 a. We participeren in de Regionale werkagenda gemeenten en Menzis.
 - 2 b. We geven uitvoering aan onze lokale werkagenda met Menzis met als speerpunten: leefstijlinterventies, aansluiting medisch op sociaal domein en jeugd GGz.
 - 2 c. We participeren in het Meerjarenprogramma Psychisch kwetsbare Personen en werken aan preventie en herstel in de wijk (ambulantisering GGz).

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2018	156	172
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	6,7	18,5

Missie en doelstelling

De gemeente Westerwolde is een aantrekkelijk gebied met een prima leefklimaat en goede voorzieningen. Wij willen een kwalitatief goede woon- en werkomgeving voor burgers en bedrijven en vinden dat iedereen in een geschikte woning moet kunnen wonen. We willen een breed woonpakket aanbieden waarbij we rekening houden met demografische ontwikkelingen en aandacht voor voorzieningen, zorg, leefbaarheid, veiligheid en groen. De komende jaren wordt ingezet op een vernieuwingsslag met instandhouding van een acceptabele woningvoorraad en willen we inwoners betrekken bij het leefbaar houden van hun eigen woonomgeving. Omdat veel woningen nog niet (goed) zijn geïsoleerd willen we in het kader van energietransitie en verduurzaming een warmtetransitieplan opstellen met gezamenlijke uitgangspunten en globaal inzicht in een alternatief voor aardgas.

Doelstellingen:

- Kwaliteitsverbetering woningbestand;
- Verduurzamen woningbestand;
- Nieuwbouw gasloos;
- Kwetsbare inwoners huisvesten in een zelfstandige woning of in een vorm van begeleid wonen waarin toezicht en zorg op afroep mogelijk is. Waar het gaat om uitstroom beschermd wonen zal uitvoering gegeven worden aan het convenant huisvesting (ex)cliënten beschermd wonen. In dit convenant hebben zich naast de deelnemende gemeenten ook de corporaties en de zorgaanbieders die beschermd wonen aanbieden zich geconformeerd.
- De ontwikkelingen op het gebied van zorg, welzijn en wonen krijgen steeds meer raakvlakken met elkaar, daarom is het goed om hier integraal mee aan de slag te gaan. Het doel is om de raakvlakken vroegtijdig met elkaar vast te stellen en dan hier pro-actief mee aan de slag te gaan.

Gesprekspartners

Om de doelstellingen te bereiken gaan wij met externe partijen samenwerken. Belangrijke gesprekspartners zijn de wooncorporaties, maar ook (vastgoedhoudende) zorgpartijen. Ook onze inwoners betrekken wij bij de invulling van de eigen leefomgeving.

Wonen

Wij werken aan de uitvoering van het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan, in samenwerking met andere gemeenten in Oost-Groningen. De regionale afspraken zijn verwerkt in de woonvisie Westerwolde. De kaders voor het woonbeleid zijn hier ook in opgenomen. Aan de woonvisie Westerwolde wordt uitvoering gegeven. SVn leningen worden geharmoniseerd en uitgebreid met de verzilvering om de woningmarkt zo optimaal mogelijk te stimuleren.

Jaarlijks maken wij prestatieafspraken met de corporaties over hun bezit in de gemeente Westerwolde. De opgave voor huisvesting kwetsbare inwoners wordt hierin specifiek meegenomen. Een kwaliteitsslag valt nog te maken waar het gaat om het inbedden van het brede sociale domein als het gaat om prestatieafspraken. Daarnaast werken wij samen met de corporaties aan het ontwikkelen van plannen voor nieuwbouw, renovatie en verduurzaming. Wij hebben onze bijdrage geleverd aan het duurzaamheidsbeleid. Dit gaan wij voortzetten bij de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid.

Programmaonderdeel: Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Werken aan de vijf speerpunten van de woonvisie Westerwolde.
2. Passende huisvesting van inwoners met een zorgvraag.
3. Aanpak van 'rotte kiezen'.
4. Veilige en kwalitatief goede bouwwerken en een goede leefomgeving voor onze inwoners en bedrijven.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1a. Uitvoeren van de maatregelen genoemd in de woonvisie Westerwolde.
- 1 b. Besluiten omtrent de inzet van De VoorzieningenWijzer (zie programma 6).
- 1 c. Uitvoeren en doorontwikkeling van de prestatieafspraken, zowel lokaal als regionaal. Speerpunt voor 2021 is het breder betrekken van het sociaal domein bij de prestatieafspraken.
- 2 a. Woonzorginitiatieven beoordelen conform afwegingskader woonvisie Westerwolde.
- 2 b. Bij nieuwbouw / renovatie sociale huurwoningen rekening houden met inwoners met een zorgvraag gelet op de groeiende doelgroep.
- 2 c. Zorgdragen voor uitstroom cliënten beschermd wonen samen met partners
3. Uitvoering en doorontwikkeling 'rotte kiezen aanpak' in de gemeente Westerwolde via het RWLP.
- 4 a. Kwalitatieve goede en transparante omgevingsvergunningen conform het Beleidsplan VTH 2019-2023 en binnen de wettelijke kaders (wet- en regelgeving en termijnen).
- 4 b. Inzetten op goed en transparant toezicht en handhaving, overeenkomstig het vastgestelde Beleidsplan VTH 2019-2023 en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2019	0,9	9,2

Programma 9 Inwoners en bestuur

Missie en doelstelling

Het gaat hier over de relatie tussen de gemeentelijke organisatie Westerwolde en haar inwoners en over de dienstverlening die inwoners en ondernemers van ons mogen verwachten. Klantgerichtheid is hierbij één van de pijlers. Het doel is dat onze inwoners en ondernemers én onze bezoekers zich ‘*Westerwolds Welkom*’ voelen. Hierbij verschuift het initiatief steeds meer van overheid naar inwoner/ondernemer en neemt het bestuur een steeds meer faciliterende positie in.

Dienstverlening

Wat onze inwoners en ondernemers van ons mogen verwachten is verwoord in de Kernvisie van Westerwolde. Deze Kernvisie is tot stand gekomen door ruim 80 documenten die t.b.v. de herindeling zijn geschreven, te bundelen. In deze Kernvisie zijn ook de vier leidende principes van dienstverlening opgenomen. De vier principes zijn een afgeleide van de 10 beloften van Westerwolde die in het dienstverleningsconcept ‘gewoon doun’ zijn geformuleerd.

Vier leidende principes van dienstverlening

1. Onze taal is eerlijk, duidelijk en direct

In alle contacten met onze klanten zijn wij helder. De klant weet wat hij kan verwachten. En ook wat wij van de klant verwachten. Ook als de boodschap minder positief is. We komen onze afspraken na. Ja is ja, nee is nee.

2. We gaan respectvol met elkaar om

Klanten voelen zich welkom en serieus genomen. Wij luisteren naar onze klanten en voelen mee. Wij kijken verder dan de vraag en benaderen onze klanten met respect.

3. We durven voorbij de regels te kijken

In ons werk moeten wij ons houden aan de wet. Tegelijkertijd weerhoudt ons dit er niet van om verder te kijken dan de regels. We hebben oog voor wat de klant wil. We denken in mogelijkheden en gaan samen met de klant op zoek naar oplossingen.

4. We gaan naar de mensen toe

Wij weten wat er speelt in onze gemeente. Waar het meerwaarde heeft, gaan wij naar onze klanten toe. Onze onlinediensten zijn zo toegankelijk dat klanten hier de voorkeur aan geven. Op die manier spelen wij in op de vraag vanuit de samenleving om onze dienstverlening steeds meer online aan te bieden.

Programmaonderdeel: Bestuur

Wat willen we bereiken (ambities)

1. Het verbeteren van het samenspel tussen gemeente en samenleving waarbij geparticipeerd wordt in initiatieven uit die samenleving.
2. De band tussen inwoner en overheid versterken.
3. Inwoners ondersteunen bij het realiseren van initiatieven.
4. Professionaliseren van gebiedsgericht werken.
5. Mening peilen van inwoners.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. We gaan bijeenkomsten voor nieuwe inwoners organiseren.
- 1 b. We gaan de Newsroom doorontwikkelen. Dit houdt in dat we de webcare en de online media monitoring gaan professionaliseren.
- 1 c. Onderzoek naar gebruik mediakanalen inwoners.
- 1 d. Van “vertellen” naar “in gesprek gaan”. We gaan omgevingsgericht werken onder de aandacht in de gehele organisatie. Dit is een doorlopend proces.
- 1 e. We gaan de mogelijkheden voor online participatie verkennen.
2. De gebiedsregisseurs onderhouden contacten met dorpsraden en dorpsbelangen door regelmatige bezoeken en netwerkgesprekken.
3. Maatwerk toepassen om onze inwoners zo goed mogelijk te kunnen bedienen in hun belangen. De gebiedsregisseurs hebben hierbij een centrale rol en houden de regie. Voor het mede mogelijk maken van initiatieven is er het fonds Leefbaar Westerwolde.
4. Organiseren en/ of ondersteunen van bijeenkomsten. In 2021 wordt de pilot gebiedsgericht werken gestart in het gebied Westerwolde Midden.
5. Naar de inwoners toe en inzet van social media.

Programmaonderdeel: Burgerzaken/ Klantcontactcentrum

Wat willen we bereiken (ambities)

- 1 a. Verbeteren telefonische dienstverlening; zowel in kwaliteit als in kwantiteit. In 2022 wordt 50 procent van de binnenkomende

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Goede kennisoverdracht van vakafdeling naar het KCC. Hier ligt zowel bij de vakafdeling als bij het KCC een inspannings-verplichting

Wat willen we bereiken (ambities)

calls in het eerste contact afgehandeld.

1 b. Webcare wordt belegd in het KCC. De (digitale) vragen die via social media binnen komen, worden binnen het afgesproken servicelevel afgehandeld.

2 a. 90 procent van onze baliebezoekers wordt binnen vijf minuten geholpen.

2 b. Verbetering van de dienstverlening aan de hand van input van onze inwoners.

3 a. Verbeteren van de toegankelijkheid van de online diensten en voldoen aan wettelijke verplichting.

3 b. Efficiënter inrichten van online diensten en interne processen.

4. Voortdurende optimalisatie van het proces 1^e inschrijving in de BRP straat Ter Apel.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

(wij hebben 'haal-en breng plicht' van informatie). Hiervoor gaan wij voortdurend op zoek naar nieuwe manieren om dit te kunnen realiseren. De content van de website wordt voortdurend geactualiseerd.

1 b. De medewerkers van het KCC worden opgeleid zodat webcare goed belegd wordt in het KCC. Daarnaast monitort het team communicatie (vooralsnog) de kwaliteit van de antwoorden/reacties die door het KCC gegeven worden

2 a. Door het werken op afspraak zijn er nagenoeg geen wachttijden meer. Daarom willen we het werken op afspraak verder uitbouwen. De effecten van het werken op afspraak worden voortdurend gemonitord. Eventueel gewenste wijzigingen worden onderzocht en daar waar (financieel) mogelijk doorgevoerd. De burgerzakenproducten worden zoveel mogelijk gedigitaliseerd door het invoeren van E-diensten.

2 b. In 2021 maken we van de klantreis een standaard instrument dat in de hele organisatie ingezet kan worden om dienstverlening en interne processen te verbeteren. Bij een klantreis wordt de 'reis' die de inwoner/ondernemer aflegt om een product of dienst af te nemen in kaart gebracht en worden verbeterpunten benoemd en doorgevoerd.

3 a. En projectgroep gaat aan de slag met de toegankelijkheid van onze websites. We starten met de toegankelijkheid van westerwolde.nl. In 2021 voldoen we aan het Besluit digitale toegankelijkheid overheid.

3 b. In 2021 vindt er een veelomvattende update plaats van de website. Deze update stelt ons in staat om de kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid van onze online diensten verder te verbeteren en uit te breiden.

4 a. Continue opleiding van medewerkers BRP straat.

4 b. Initiëren van verbeterpunten binnen landelijke BRP- straten.

Wat willen we bereiken (ambities)

- 5. Basisregistratie Personen
- 6. Verkiezingen

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 4 c. Doorontwikkelen Landelijk Expertise-centrum.
- 4 d. Blijven aansluiten bij de ontwikkelingen van de ketenpartners.
- 4 e. Continu communiceren met gemeenten en ketenpartners. Uitdragen dat Westerwolde één van de inschrijfgemeenten is van Nederland.
- 5. Ook in 2021 continu aandacht blijven houden voor de kwaliteit van de BRP en adreskwaliteit. Opzetten protocol adresonderzoek.
- 6. De evaluaties van de vorige verkiezingen gebruiken om tot een succesvolle organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen te komen.

Programmaonderdeel: Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken (ambities)

- 1. Het professioneel en duurzaam beheren van openbare gebouwen inclusief het huidige ruimteaanbod analyseren om te kunnen verkennen of efficiënter ruimtegebruik mogelijk is.
- 2. De diversiteit aan contractvormen omtrent grondgebruik uniformiseren.

Wat gaan we er voor doen (activiteiten)

- 1 a. Opstellen van een strategisch vastgoedplan.
- 1 b. Uitvoering geven aan “Nota Onderhoud Gemeentelijke Gebouwen 2021-2035”.
- 2. Uitvoering geven aan het vastgestelde grondbeleid.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Westerwolde	Nederland
Demografische druk	%	2020	68,4	54,2
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2020	873	700
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2020	873	773